

SZÉKELYFÖLD

POLITIKAI, KÖZGAZDASÁGI, TÁRSADALMI ÉS SZÉPIRODALMI HIRLAP.

Előfizetési árak: Egész évre 6 frt, félévre 3 frt, negyedévre 1 frt 50 kr, egyes szám ára 6 kr.
Megjelenik hetenként kétszer: csütörtökön és vasárnap.

Felolvas szerkesztő és kiadótulajdonos:
IFJABB DOBAY JÁNOS.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
SZABÓ ALBERT KÖNYVNYOMDÁJA K-VASÁRHELYT.
Hirdetések díjszabály szerint. Nyitlér sora 10 kr.

Előfizetési felhívás.

A „Székelyföld“ című politikai, közgazdasági társadalmi és szépirodalmi, hetenként 2-szer megjelenő hirlapra a következő árakkal előfizetést nyitunk:

Egy évre 6 frt — kr.
Fél évre 3 frt — kr.
Negyed évre 1 frt 50 kr.
Külföldre egy évre 8 frt — kr.

Előfizetési pénzek bármely időben elfogadhatók.

Lapunk azon előfizetőit, kik előfizetéseikkel még hátralékban vannak, tisztelettel kérjük azoknak beküldésére.

Kérjük egyúttal t. előfizetőinket, szíveskedjenek előfizetéseiket minél előbb megújítani, hogy lapunk szétküldésében zavar ne forduljon elő.

A „Székelyföld“ kiadóhivatala.

Román testvéreink.

I.

Nem tudom, hogy vajon a jó oláh testvérek megérdemlik-e azt a sok papirost és tintát, melyet a magyar hirlapok elpusztítanak, csupán azért, hogy konstatálják, hogy ebben a „barbár Magyarországbán“ mit nem merhet tenni egy elnyomott nép, mely igazában véne ép oly szabad, mind az ország bármely más nemzetiségű polgára, de azért soha sincs megelégedve azokkal a jogokkal, mit más bír.

Künn az ország határain túl tele töltik jajgatásokkal az egész világot, elárasztják röpíratokkal Európa országait, melyekben kiáltó színekben vannak ecsetelve azon szenvedések, melyeknek a szegény román

nép ki van téve, s benn az országban a román sajtóban napirenden van a panasz a magyar kormány zsarnokiaga felett stb.

Természetesen a román fészkelődések tüzhelye a szomszédos Romániában van, hol egy nemzeti liga dolgozik a magyarországi románok érdekében. Hogy milyen eszközökkel dolgozik ez az egyesület, igen szép példát szolgáltat egy egyszerű szivarka papir boríték, melyet a „Vasárnapi Ujság“ közlebbi száma mutat be. Ez a boríték 3 képet ábrázol, ugymint egyet, a melyen egy magyar ruhás ember egy román korbácsol. A másik képen egy oláh nő mutat ezen jelenetre s bosszúra hívja fel a férjét, s egy fegyvert ad kezébe. A harmadik képen már be van fejezve a tragédia: a magyar ember a földön hever átlóve, s hullája felett két román kez szorít.

És ezt a szivarkapapírt Romániában millió meg millió ember használja, kereskedések kirakataiba kiteszik s nincs talán egyetlen ember sem, ki lelkében felháborodnék ezen ocsmányságon. Hisz ez nyilvános izgatás gyilkosságra s célja az, hogy az amugy is telízgatott műveletlen tömeget arra ingerelje, hogy vélt sérelmeiért ölje meg a magyart.

Ez az egyszerű szivarka papir história elég tiszta képet nyújt azon erkölcsi sülyedésről, melyben a romániai nép leledzik s azon példátlan rossz akarat, melylyel a velünk barátságos viszonyban levő állam kormányja az ilyen izgatást megtűri, mert ha a botrányos képeket a kereskedések kirakataiból eltüntették is a kormány rendeleté-

ből, de a szivarka papir borítékok még maig is közforgalomban vannak.

Es mi tulságos loyális magyarok, kiknek kezében van a hatalom, a vagyon, az értelmiség, sehogy sem akarunk élni az erősebb jogával s szeretettel s türelmességgel akarjuk kibékíteni a mi jó testvéreinket s mit érünk el vele? Azt, hogy még elbizakodottabbakká tesszük őket.

És mit szól a mi román kérdésünkhöz a művelt Európa? Hát a vélemények nagyon megoszlanak. Az egyik szid barbárságunkért s a másik korhol engedékenységenkért, de mindenesetre az utóbbiaknak van igazuk.

Itt czélszerűnek tartjuk egy jól értesült német lapnak a nagyszebeni gyűlésről írt cikkéből a következőket közölni:

Egy oly állam, mint Magyarország, mely féltucat nemzetiségből van egybealkotva és melynek alsó néposztályai nagyrészt, különösen az oláh és tót vidékeken műveltség dolgában annyira hátra vannak, ily állam nem kormányoztathatik úgy, miként például Németország és Anglia, egyedül a szabadság elveivel Magyarországbán drákói törvényre van szükség, hogy az állam integritását minden támadás ellen, a belülről érkező ellen is, megvédje. A kormány mindenesetre hibát követett el, midőn a nagyszebeni konferenciát megengedte. Igaz, hogy a kormány arra hivatkozik, hogy a nemzetiségi törvény aka lályozta abban hogy megtagadja az engedélyt az értekezlet megtartásától. Ha ez csakugyan így van, úgy a miniszterium első lépésének a parlament összeülése után annak kellene lenni,

A „Székelyföld“ tárczája.

Byron első szerelme.

Lukácsffy Auréliól.

A Byronok ősi fészktől Newstead Abbey alig feküdt három angol mérföldnyire Ameley Hall-tól, mely a Chawortok tulajdonához tartozott.

A két család azonban kéréhetetlen gyűlölségben élt egymással: még a múlt század elején egyik Byron párbajt vívott szomszédjával s azt meg is ölte; a gyűlölség aztán fiuról fiura szállott.

A nagy költő nem sokat adott családjá gyűlöletére, hanem forró szenvedélyre gyúlt Chawort Anna iránt, ki családja utolsó tagja és Ameley Hall egyetlen örököse vala.

Midőn e viszony létrejött, a költő 15 éves, Anna két évvel ifjabb volt, szíveik megelőzték korukat s azokban a legtisztább szerelem édes, forró lángja égett. A lányka szép volt, mint egy ideál, arany fűrtjei, arozuának szelíd, nemes vonásai és fiuom, alig közép magasságú termete ama virágokra emlékeztet, melyek kelyheit a harmat gyöngéd csókja nyitja meg s csak a reggeli napsugár élteti, virítja; míg a déli nap heve, a zord vihar halált hoz rájuk.

Midőn az ifju az iskolai szünidő alatt anyját

Nottinghamban meglátogató, naponként találkozott Annával s az annesley-i rózsá-lugasban álmok-kint repültek el a boldog órák. A költő „életének legregényesebb regénye“ ezen időszak vala, melynek emlékei műveiben gyakran fölmerülnek, mint egy elrejtett gondolat, titkos felejthetlen érzés, melynek jelentőségét csak úgy értjük meg, ha e benső viszonyt ismerjük.

Washington Irving — a nagy költő életrője — meglátogata a vidéket s ellovagolt Annesley Hallban, ott egy elaggott asszonyra talált, ki a szép Anna dajkája volt.

— Lord Byron egy időben igen gyakran lovagolt át hozzánk — beszélé a dajka — rendszeren egymásután három napot töltött itt. A kék szobában hált és őn szolgáltam fel neki. Szegény gyermek, na, von szerette kisasszonyomat; oly boldog volt, midőn Annánkat kézen fogva, elvezette a kertben a rózsá- és jácmin bokrok közé; imádni látszott nyomait, kit Annesley főnyes hajualcsillagának nevezett el. Szemeimben könyek tödülnek, ha eszembe jutnak e gyermekek; mily kár, hogy nem lehettek egymásé, a myladi óhajtottá volna; de hiába, más-ként történt.

Ezután az elaggott nő elvezette Irwinget Anna szobájába, ablakai alatt még látszottak egy kis kert

maradványai. Itt szokott volt a szerelmes pár ülni; a lányka zengzetes hangjával dalolt az ifjunak, ki szerelem gyönyörétől áthatva függeszté szemeit kedvesének magasstos arcára. Még állott a kis házi kápolna, melyben bucsuját vevé a költő, miután ez kinyilatkoztatta, hogy atyja kényszerítése folytán kezét Munster urnak ígerte. Derűtlen mosolyogva hallgatá Anna utolsó szavait; erőt vett fájdalmán, mert szívét a kin éles körmei szaggatták.

Műveinek egyikében feltaláljuk azon érzelme-
ket, melyek keblét eláraszták, midőn azon szándékkal távozott, hogy oda soha vissza nem tér.

Egy halom tetején, melyről végső kilátás esik Annesley vidékére, megfordítá lovát s még egyszer megtekinté a százados lombos fákat, melyek a Hallt körülveszik. Lelke viss atért a kis szobába s fölkereste Annát ott, hol együtt szoktak ülni. Szíve ismét földobogott a szerelem gyönyörétől és úgy tetszett, hogy a szép hölgyet karjaiban tartaná és hallaná csengő hangját. A varázslat azonban hirtelen eltűnt s a valóság hideg réme körülvette és szívét összeszorította. Fájdalmában felkiáltott, aztán megarkantyuza lovát, elszáguldott; sebes futásban keresté védelmét az őt üldöző sötét gondolatoktól!

Olvasták önök Byron „Isten veled!“ című

hogy a nemzetiségi törvényt eltörölje, vagy megfelelőleg módosítsa.

Hiba volt továbbá, hogy a Romániából érkezett arcátlan vendégeket rögtön megérkezésük után nem tolonczolták vissza hazájukba, hogy a jövőben az ily fajta látogatóknak elrontsák kedvüket az utazástól. Nagyban lehetne fogadni, hogyha Elzász-Lotharingiában németellenes meeting tartatnék és ehhez francziák érkezének, hogy Németország ellen izgassanak, a helytartó egy pillanatig sem haboznék az arcátlan betolakodókat a határról visszakergetni. A jelenlegi kormány bizonyára nem felelős elődeinek várokozó rendszeréért és a Wekerle miniszterium erélyétől el lehet várni, hogy az eddigi tapasztalatokat hasznára fordítja és meg fogja találni a módokat és eszközöket, hogy az alattomos igaztók mértéktelen agitációját elnyomja.

Igy ír a német lap s azt hisszük, hogy ezt minden józanggondolkodó ember aláírhatja.

A belügyminiszter körrendelete.

A katonai hatóságok levelezése tárgyában eddig az volt a szabály, hogy a magyar ezredk parancsnokságai a magyar törvényhatóságokkal magyarul leveleztek, a hadsereg egyéb parancsnokságai, hatóságai, csapatai és intézetei ellenben a hadsereg nyelvén leveleztek. Ezen szabályt a közös ügyek tárgyalására kiküldött magyar országos bizottságnak 1892. évi október 25-én tartott ülésében 5. szám alatt hozott határozata következtében a cs. és kir. közös hadügyminiszter ur módosította s ezt a magyar országos bizottság ez évi január hó 17-én tartott ülésében 8. sz. a. hozott határozatával helyeslő tudomásul vette. A cs. és kir. közös hadügyminiszter ur e tárgyban ez évi május hó 21-én 2501/eln. sz. a. valamennyi katonai területi parancsnoksághoz kibocsátott körrendeletében a következőleg intézkedett:

1. A közös hadsereg minden néven nevezendő és bárhol levő parancsnokságai, hatóságai, csapatai és intézetei a magyar hatóságoknak magyar nyelvű átiratait és a hadsereg kötelekibe nem tartozó magánfelek magyar beadványait elfogadni kötelesek.

2. A Magyarországból (Horvát- és Szlavonorságok kivételével) kiegészített csapatok parancs-

nokságai (tehát ezred, önálló vagy elkülönítve fekvő zászlóalj, század, esetleg szakasz vagy különítmény-parancsnokság) és a hadkiegészítő parancsnokságok, a hozzájuk magyar nyelven érkező hivatalos átiratokra, vagy magánfelek magyar beadványaira magyar nyelven tartoznak válaszolni.

3. A hadsereg egyéb parancsnokságai, hatóságai, csapatai és intézetei (pl. dandár hadosztály, hadtest, tér stb. parancsnokságok, építészeti, ruhátári, kórházi stb. stb. katonai hivatalok és hatóságok, hadbíróságok, élelmezési bizottságok stb. stb.) a mennyiben a magyar nyelven érkező hivatalos átiratokat, vagy magánfelek magyar nyelvű beadványait önjelőlő közvetlenül magyar nyelven elintézni nem képesek, azok magyar nyelven történő elintézését és az elintézés kézbesítését azon hadkiegészítési parancsnokság útján eszközlik, a melynek területén az illető megkezeső magyar hatóság székel, illetve a magánfél lakik.

4. A fentebb 2. pontban említett csapatparancsnokságok és a hadkiegészítési parancsnokságok a magyar hatóságokhoz intézett megkereséseikben (átirataikban) oly esetekben is a magyar nyelvet tartoznak használni, midőn a tárgyalást ők indítják meg, a hadsereg egyéb, fentebb 3. pont alatt említett parancsnokságai, hatóságai, csapatai és intézetei azonban ily esetben, vagyis kezdeményező megkereséseikben a hadsereg szolgálati nyelvét használják.

Miről a törvényhatóságot tudomás és megfelelő alkalmazkodás végett a hozzáadással értesitem, hogy a közszolgálat és a hivatalos érintkezés zavartalan menetének biztosítása érdekében a katonai és a magyar hatóságok közötti hivatalos érintkezés tárgyában a jelen rendeletben közölt határozmányok szigorú szem előtt tartását a törvényhatóságtól annyival inkább elvárom, mert a katonai hatóságok a közös hadügyminiszter urnak fentebb hivatkozott rendeleteihez föltétlenül alkalmazkodni kötelesek. Budapest, Hieronymi, s. k.

Meghívás.

A „Háromszékmegyei közs. és körjegyzők egylete” választmányának Kovásznán, a községi házánál, folyó év, augusztus 15-én d. e. 9 órakor tartandó gyűlésére.

Tárgysorozat:

1. Elnöki jelentés.
2. Titkári jelentés.
3. Pénztáros jelentése.
4. Előterjesztés az egylet peosétnyomójának beszerzéséért.

Egyszer azonban csöngő gyermekhang riasztá fel az ábrándozókat; az anya boldogságtól derült arccal sietett az ajtó felé, melyen át e perczen kis leánykát vezettek be.

— Nézzé, uram! mily szép kis gyermekem van — szólott Anna, gyermekét karjaiba emelve.

Erre már nem volt elkészülve Byron, az anya szavai szívéen találták; az édes képzelődés búbája szétfoszlott, a való visszalökte egyedüliségébe.

— E hölgy nem a tied — mondá egy hang lelkében és Annesleyt könyes szemmel s fájdalommal szívéen hagyta el. A következő tavaszon aztán megkezdé vándorlásait; de e találkozás kitörülhetetlen nyomokat hagyott lelkében; Anna képe kísérté őt mindenütt, hol balzsamot keresett szívének égő sebére. Ott van „Childe Harold”, olvassák önök és meg fogják találni Anna nemes alakját, szép arozát, melyet a költő lángoló szerelme dicsfényként övez.

Két évig volt oda, mikor aztán visszatért Newstead Abbey-ben ősei lakhelyére, komorrá lett és elvonulva élte napjait; a sors csapásai, melyek egymás után érték, fásulttá tevék kedélyét; szerencsétlen házassága és benső barátjainak elvesztése, csak nevelék zordonságát. Lelkében a bánat és régi szerelmének különös vegyülete támadt föl s kifejezést adott mély és igaz érzelmeknek, melyek oly ragyogó fényben tündökölnek költeményeiben.

5. A járáskörök szervezetének tárgyalása.

6. A házi szabályzatnak előterjesztése.

7. Az egyler alap- és házi szabályai, valamint a járáskörök szervezetének kinyomtatása iránti intézkedés.

8. A kézdi járási jegyzői körnek indítványa: Gábor Péter főszolgabíró tiszteletbeli taggá választása iránt.

9. Hatolykai Potsa József főispán urnak disztaggá történt megválasztásáról az oklevél kiállítása és átadásáról intézkedés.

10. Az 1886. évi XXI. t. cz. 66. §-nál fogva indítvány tétel az iránt, hogy a jegyzői 400 frt minimális fizetések 600 frtra emeltessenek fel.

11. Az őszi közgyűlés tárgysorozatának összeállítása.

12. Időközben bejövő indítványok előterjesztése.

Léozfalván, 1893. augusztus 6-án.

Csikó Lázár,

elnök.

Keresztes Ede,

titkár.

Különfelek.

— Időjárásunk folyton száraz, meleg. A gazdaközönség hiába várja a jótékony esőt, az csak nem akar elérkezni. Az ég olykor-olykor elborul, de a felhők épen úgy, a hogy jöttek, elvonulnak. Háromszék megyében ilyen hosszú szárazság a ritkaságok közé tartozik.

— Öngyilkosság. A mult héten kézdivásárhelyi Szász József — gyógyíthatlan betegsége miatt elkeseredve — torkát elvágta. Ez a szerencsétlen ember több napig vívódott a halállal a Rudolf-kórházban, hol kedden meghalt.

— Konok öngyilkos-jelölt. Kézdi-Vásárhelyt egy Tódor István nevű szolgálegény f. hó 9-én egymás után kétszer kötötte fel magát, de mindkét-szer levágták. Harmadszor is kísérletet tett, de az oltahívott rendőrök megakadályozták s egyuttal gondoskodtak arról, hogy míg haló kedve elmúlik, kellőképen őrizve legyen.

— Rendőrség köréből. Kézdi-Vásárhelyt szabályrendeletileg tiltva van mulató helyeken pinczérleányokat alkalmazni. Ezen bajon egy-egy vendéglős olyképen vélt segíteni, hogy ugyanazon kisasszonyokat, kik eddig munkakönyv mellett mérték a bort s szórták az édes pillantásokat, most már cselédkönyv mellett, mint cselédeket alkalmazták. Természetesen a rendőrség nem hisz e naiv fogásnak, hanem mindannyi ellen megindította a hivatalos eljárást s konstátálta, hogy ama hölgyikék bármily kecsesen hordják is a székely-szöttes rokolyát, bizony nem cselédek. A minősítésnek egy tekintélyes indoka az, hogy ha egy vendéglőben alkalmazott nőszemély, férfivendégeknek felszolgál s hajnalban vagy hajnal előtt azt fujja, hogy „sötétben”, nem tarthat igényt a cseléd titulusra s így a város területén mag nem maradhat

Később keletre utazott, bucsut vett örökre honától; itt „ifjúságának regénye” már csak, mint egy szép álom tűnt fel előtte. Barátai értesítése nyomán Annáról hallott annyit, hogy viruló, egészséges gyermekektől körülvéve él Annesley ősi csarnokaiban; de nem boldog, titkos bánat hervasztja a szép hölgyet.

Mi volt e hervadásnak oka? A költő lángoló és öröklőn tartó szerelme, vagy férjének durva magaviselete, mely a finom érzésű nőre károsan hatott, nem tudjuk; de ez áll, hogy méltatlan helyzetében szívát a mellett, hogy gyermekeinek sorsa aggasztá — néha fájdalom is elfogá Byronét, kit gyengeségében el tudott hagyni; utolsó éveiben gyakran feltűnt előtte a bujdosó költő arca.

Annesley fényes hajnalcsillaga ezen idő óta mindinkább homályosult, míg végre az örökség sötét borulatában kialudt.

Szegény Chawort Anna, első szerelme megboszlulta magát.

És a költő? bujdosott tovább; éghajlat és a kor változásainak daczára is első szerelmének búbajos hova megtartá varázs erejét. Anna magas szöke szívében állanló lakhelyet talált s onnan néha, mint egy mennyi jelenés tűnt fel, s midőn a csalódások, lealázások elkeseríték: első szerelmének emléke jótékony hatással volt zord kedélyére.

gyönyörű költeményét! Ekkor fogamzott meg lelkében a hallhatatlan mű, az emberi érzelm forrása az, mely oly nemes színben tükrözi vissza a költő szerelmét.

Később meglátogatta boldog szerelmének ezen édenét. Több év mult már akkor el, hogy Annesleytől bucsut vett; a költő térfi korát érte el, a kicsapongásig vitt élvek megszűntek, az ábrándok elhúzódtak az élet ridegsége elől. Kedvese a szép Anna is már asszony és anya leve.

Szép májusi nap volt, midőn Annesley Hallban megjelent. Anna azon kis szobában fogadta, hol egykor ketten annyi boldog órát töltöttek; még ott volt a kis pamlag, melyen egymás mellett ülve, az ifjú figyelve hallgatá kedvesének zengzetes szavát; a hangszer is megvolt, melylyel a szerelemről költ dalait kísérté és az ablak alatt a kert semmiben sem változott, homokos útjain a szegélyző rózsák teljes pompájukban nyilottak.

A költő elfogultan köszönté a lak urnőjét, ki szintén némán nyújtá oda kezét. Mindkettőben ismét fölkeltek a mult idők édes emlékei s az az ifjúkori érzelmek melege árasztá el szíveiket. Oda ültek egymás mellé s Byron fényes hajnalcsillagának szeméibe nem mert tekinteni, nehogy meglássa ott szerelmének üdvét, ifjúságának tündérvilágát.

Erejébe került, hogy érzelmeinek határt szabjon.

— **Meghívó.** Kovászna és vidékének ifjúsága a helybeli óvoda-alap javára folyó 1893. évi augusztus 12-én a nyári szinkörben táncozzal egybekötött zártkörű hangversenyt rendez a következő műsorral: 1. Nyitány. Zongorán 4 kézre előadják Schmutterer Matilde és Horn Gizella kísérszónok. 2. Hőféherke. (Élőkép.) A képletben részt vesznek Havlin Gizella k. a. és Butyka Vilmos ur; rendező Benze Zs. tanár ur. 3. Nép dalokat énekel Nagy Iure ur. 4. Citera duette. Előadják Sümegh Ignáczné ő nagysága és Gusseti Elvira k. a. 5. Szaval Szabó Ernő ur. 6. Nép dal-egyveleg Butyka Vilmostól. Zenekísérettel éneklő Szilágyi Josephin k. a. 7. Jákob álma. (Élőkép.) A képletben részt vesznek Havlin Gizella, Fischer Irma és Horn Gizella kísérszónok. Sümegh Blanka, Horn Zelma, Veress Mariska, Deák Annuska és Butyka Boldizsár ur. Rendező Benze Zs. tanár ur. Helyárak: I. hely 1 frt, II. hely 80 kr, állóhely 60 kr. Jegyek előre válthatók Ebergényi Gyula ur gyógyszerárában, este a pénztárnál. A meghívó a belépésnél előmutatandó. Kezdeté este 8 órakor.

— **Színészet.** Csóka Sándornak előnyösen ismert színtársulata ritka élvezetben részesítette Kovászna és vidéke művészet pártoló lelkes közönségét azon rövid idő alatt, míg Kovásznán, az új szinkörben tartá előadásait. Mult hó 27-e óta a közelmúlt vasárnapig mindennap szüfolt ház előtt játszott a társulat, melynek egyes tagjai mind derekasan oldották meg feladatukat a világot jelentő deszkákon. Talán ez és a Csóka társulata előtt jóval gyorsabb szárnyakon járó hír varázshatalma volt életető rugója annak a maga nemében ritka pártfogásnak, melyben Thalia papjai a 11 előadás alkalmával Kovásznán részesültek. De annyi igaz, hogy a színigazgatónak nem lehetett panaszja az orbaiak áldozatkészisége ellen. Viszont a publikum is hálás emléklével van iránta, hogy e parányi kis idő alatt egy olyan hírneves és nagy színtársulat által kitünően előadott, nagyobb szabású szindarabokban gyönyörködhetett. Az előadások fénypontját a „Nagy mama” és „A hol unatkoznak” című vígjátékok képezték, melyekre Csókának sikerült megnyerni Sz. Prielle Kornéliát vendégszereplésre. És a közönség szerencsés volt láthatni a nagy művésznőt, a magyar színművészet ragyogó csillagát, kit ezerek bámulának hosszú, dicsőséges pályafutása alatt. Szombaton este, mikor az előadás után a tisztas matrona kocsjába ült, a lelkesült fiatalok egy kellemes (!) meglepetésben részesíté őt. Kocsijából kifogták a lovakat és úgy vonták lakására a jubillált nagyságot. Vasárnap utolsó és bucsu-előadásul, közkívánatra másodszor a Próbaházasság került színre s ezzel a kitünő társulat befejezte kovásznai szereplését, s Székely-Udvarhelyre zónázott el. Szerencse kíséje lépteit.

— **Gyilkosság.** Zágonban, a mult héten, egy Kovács Samu nevű legényt találtak meggyilkolva. Mivel a fia a véres drámát megelőző estén egy leányos háznál volt látogatón, gyanu nyomán letartóztatott egy másik fiatal egyént, ki azon este szintén vele volt „guzsalyos”-ba, s aztán még a házi leányt is bekísérték Kovásznára. A meggyilkolt testén kézzurások és botütések nyomai voltak. Mikor az eddig még ismeretlen tettes megölte az áldozatot, felnyalá bolta és bedobta egy közeli kertbe. — Azt megelőző hetekben pedig ismeretlen tettes egy román embert küldött a más világra. — Gyula-falván egy napszámos fejssével agyon vágta társát a mult héten.

— **Czigány dolog.** Kézdi-Martonfalván mult hetek egyik éjjelén elhullott mintegy 15–20 sertés. Sem az előtt, sem azután nem. Akkor tájban téglát csináltak a czigányok a falu végén Kupán Antalnál. A sertések nem messze onnan, a patak mellett deleltek. Gyanu, ha volt is a czigányok ellen, de nem nyilvánult. Tegnapelőtt a kiszáradt téglákat felakarták használni. Munka közben egy téglát eltört és abban nagy mennyiségű fej nélküli gyufaszálat találtak s most már a sertések megmérgezését az egész falu a czigányoknak tulajdonítja, a kik valószínűleg a gyufán levő fos-

phort mérgeknek használták fel. Az előjáróság a czigányokat bekísértette.

— **Medve.** Addig jár a korsó a kutra, míg el nem török. Hejh, ha ezt a példabeszédet ismerte volna a Kárpátok renetegének mindig dörmögő ura a maczkó, hát bizony nem hisszük hogy most napvilágot látott volna e kis körülmény. Bizony, nem kevés borsot tört maczkó ur sok jó orbai gazda orra alá, mikor megdézsmálta, hol az egyik, hol a másik falu csordáját. Különösen a papolcziakat szerette megtréfálni a maga módja szerint. Hanem a napokban rutul rajta vesztett. Nem „kontrabontoskodhatik” mártóbbá ő kelme, mert egy bátor papolczi vadász fegyvere halálos sebet ütött rajta. Négy nap múlva találták meg a vérengző duvadat egy hegyi patak mellett, hova gazpárját kilehelni a lövés után elvánszorgott. A nagyra kinőtt példányt diadallal hordozták körül a szomszédos falvakban.

— **Vesztett kutya** járt nem régiben Martonfalván 2 gyermeket s egy pár kutyát megmart s aztán tovább ment Márkosfalva felé, hol — a mint hírlik — szintén garázdálkodott. A kutya nem martonfalvi volt; azonban nem ártana itt sem, ha legalább egy időre a falusi kutyákat vesztéggár alá helyeznék.

— **A kovásznai fürdők látogatottsága** az idén páratlanul nagy volt. Kedvez a fürdőközönségnek a mostani szép időjárás is. Ugy a vonatok, mint kocsikon, s egyéb járműveken naponta tödülnek a vendégek. Az elutazók helyébe mások és mások érkeznek. Eddig, mint mondják, közel 400 személy fordult meg Kovásznán. — Egy kovásznai ember a feletti bujában, hogy laktelkét egy jókora darab s már kerítés alá vett földterülettel nagyobítani, szóval jögtalan foglalással bővíteni, nem sikerült — megörült. Miután rakonczátlankodni is kezdett volt már, lefoglalt. — Vasárnap reggel egy vidám férfi társaság kocsikázása közben a lovak valamitől megvadultak, s elragadták a kocsit. A lovakat hajtó legény lebukott a kerekek alá, s a féke vesztett paripák közel a templomhoz feldöntöttek a járművet, s a benne ülők komoly sérüléseket és zúzódásokat szenvedtek. E hó 6-án Mihály Albertnek a sétatér melletti vendéglőhelyiségében, az új sétány színterének javára rögtönzött táncmulatság rendeztetett. A majális jellegű társas estély, mely künn a kertben zajlott le, nagyon szépen sikerült. — Hírszerint Szenkovits Gyula hírneves zongoraművész szombaton Kovásznára érkezik, s be fogja mutatni a Jankó féle hatsoros zongorát. Ugyanekkor táncestély is fog tartatni, melyre felhívjuk a közönség figyelmét.

— **Az erdélyrészi Kárpát-egyesület** az ezredéves, kiállításban való együttes részvétel ügyében köriratot intézett valamennyi turista egyesülethez a melyben fölkerítte ezeket, hogy az eszméhez elvileg járuljanak hozzá s a módzatokra nézve közöljék véleményüket az egyesülettel. Az ezredéves kiállítás az erdélyrészi Kárpát-Egyesület be fogja mutatni Erdély összes ásványveit és sztereoszkópos képekben az összes fürdőit, nyaralóhelyeit és természeti szépségeit. Már föl is szülította az erdélyrészi fürdőigazgatóságokat, hogy a terv kivitelében támogassák és a nyár folyamán a szebb turista helyekről minél több fényképet vegyenek föl. A részletes terv kidolgozásával Hankó Vilmos tanár és ismert balneológus és Radnóti Dezső egyesületi titkár van megbízva. A kereskedelemügyi miniszter szintén hozzájárult a tervhez, a mely annak idején részletesen megokolt javaslat alakjában lesz hozzá fölterjesztve.

— **A marosvásárhelyi kereskedelmi és iparkamara** az érdekelt gatonakereskedők tudomására hozza, hogy a nagyszabasi, brassói és kolozsvári katonai élelmezési raktárak részére 1893. évi október, november, deczember és 1894. évi január, február és márczius hónapokra szükséges széna és zab szállítására vonatkozó ajánlatok, a nagyszabasi császári és királyi 12. hadtest hadbiztosságához, folyó évi szeptember hó 4-ke délelőtt 11 óráig nyújtandók be. Az ezen szállításra vonatkozólag kibocsátott előleges értesítés a kamara ezen irodájában megtekinthető.

— **Hadapródok felvétele.** A budapesti cs. és kir. hadapródiskolában most folyik az új hadapródok felvételi vizsgálja. A jelentkezett tanulókat két bizottság vizsgálja meg s nyomban kihirdetik előttük az eredményt. A vizsgálatra 380 növendék jelentkezett; a kik közül azonban csak 120-at vesznek föl a hadapródiskolába.

— **Gyanus megbetegedés k.** A belügyminisztériumban érkezett jelentések szerint a legutóbbi 24 óra alatt Körösmezőn 7, Rahón 4 gyanus megbetegedés fordult elő. A minisztérium a legszélesebb körben megtette az óvintézkedéseket, két új fertőtlenítő gépet küldött Máramaros megyébe és arról is gondoskodott, hogy szükség esetén kellő számú segédorvossal láthassák el a vidéket.

— **Gonosz-tördelési hiba.** Mikor a multban az olasz miniszterelnök Rómából Piemontba utazott, az odavaló újság első oldalán következő hirt hozta:

„Giulitti megérkezése. A miniszterelnök tegnap pályaudvarunkba érkezve, a prefektus, a polgármester és számos barátjai által üdvözöltetett.

Alig pillantotta meg őt a derék csendőrőrmester, galléron ragadá és heves ellenkezése dacára, minden becsületet ember megalégedésére a börtönbe hurcolta.”

A lap második oldalán pedig ez volt olvasható „Egy gonosztevő elfogatása. A nyilvános hatalomnak tegnap végre sikerült Giacomiot hamis pénznek hírhedt terjesztőjét elfogni.

A polgármester, a prefektus és a meghívottak eléje siettek, hogy kezét szorítsanak vele; a zenekar a nép lelkesült örömjongása mellett a királyhimnusz játszott. Holnap az illusztris férfiú tiszteletére disz-bankett lesz.

— **Tolvaj zászlóaljparancsnok.** Ostendében letartóztatott egy őrnagyot, a ki egyik ott fekvő zászlóalj parancsnoka volt. Az eset, nagy szenzációt csinált a világfürdő vendégei közt, mert az őrnagyot a legközönségesebb lopások miatt tartóztatták le. Az volt a módszere, hogy míg a fürdővendégek a tengerben fürödtek, belopódzott a fürdőkocsikba és ellopkodta a pénzes tárczákat. Az őrnagy letartóztatásáról nyomban jelentést küldöttek a belga királynak is.

— **A Pallas Nagy Lexikona** füzetes kiadásából megjelent a 35. és 36. füzet, illetve a III. kötet 5. és 6. füze. A 35. füzet külön mellékletül hozza a „Bogárfogó növények” rendkívül színes színyomatú képét és Bihar vármegyének térképét az ismert szép és gondos kivitelben, továbbá 19 rajzot a szövegben. A 36. füzet mellékletei a „Bolygópályák” színes kivitelben s Borsodvármegye térképe, a szövegben pedig 9 ábra. A kiválóbb cikkek közül megemlítendőnek tartjuk a következőket: Betű (Simonyi Zsigmond és Nagy Géza), Biblia (Erdős J.), Bihar vármegye (Thirring), Birói felelősség (Imling), Birói függetlenség és Buói hatalom (Nagy Ernő) Birói hatáskör (Imling), Birósági szervezet (Heil Fausztin) Birtok (Heil), Birtokrendezés (Lányi B.), Bismarck (Marczali) stb., egytől-egyet oly gondos kidolgozott cikkek, melyek diszere válnak a nagy áldozatok árán megindított Nagy Lexikonnak. — A Nagy Lexikon megrendelhető minden könyvkereskedésben, valamint a kiadó részvénytársaságnál (Budapest, Kecskeméti-utca 6.): ára füzetenként 30 kr., kötetenként színes félbőr-kötésben 6 frt.

Hivatalos árfolyamok a budapesti áru- és értéktőzsdén

1893. aug. hó 8. án.

Magyar aranyjáradék 6%	—
Magyar aranyjáradék 4%	115.80
Magy. papírjáradék 5%	120.50
Magyar vasuti kölcsön	102.10
M. keleti vasuti államkötv. I. kibocs.	118.—
M. keleti vasuti államkötv. II. kibocs.	—
M. keleti vasuti államkötv. III.	111.—
Osztrák járadék papírban	115.50
Osztrák járadék ezüstben	999.—
Osztrák járadék aranyban	110.75
1860. államsorsjegyek	137.51
Osztrák-magyar bank részvény	992.—
Erdélyi földterhermentesítési kötvény	139.50
Horvát-szlavon földterherment. kötv.	280.70
Magyar szőlődéma-váltási kötvény	34.38
Magyar nyereséménysorsjegykölcsön	13.—
Tiszaszabályozási és szegedi sorsjegy	12.—
Magyar hitelbank részvény	325.1
Osztrák hitelintézet részvény	140.—
Magyar földterhermentesítési kötvény	137.50
Ezüst	—
Cs. és kir. arany	9.64
20 frankos arany	9.64
Német birodalmi márka	55.12
London (2 havi váltókért)	151.49
20 márka arany	11.83

Hirdetések.

Henneberg G. (cs. kir. udvariszállító) **selyemgyára Zürichben, privátmegrendelőknek közvetlenül szállít: fekete, fehér és színes selyemszöveteket, méterenként 45 krtól 11 frt 65 krig postabér és vámmentesen, sima, csikos, kockázott és mintázottakat, damasztot sítb (mintegy 240 különböző minőség és 2000 különböző szín árnyalatban). Minták postafordulóval küldetnek. Svájcba czimzett levelekre 10 kros és levelezőlapokra 5 kros bélyeg ragasztandó.**

IV. áriaczei **Gyomorcepek**

[illegible]

Török József gyógyszer-tára
Budapest, Király utca 12 sz.

A vőjejevet és aláírást tüzetesen tessék megtekinteni! Csak oly cseppeket tessék elfogadni, melyeknek burkára zöld szaggat van ragasztva a készítő aláírásával (rady) és ezen szavakkal: "Valódságot biztósítom".

Kovács Jerecz gyógyszerterábian Kézdi-Vásárhelyt.

五十五

BRASSÓI PORTLAND-CZEMENT-GYÁR

ajánl a legkitűnőbb minőségű

PORTLAND- ÉS ROMAN-CZEMENTET

bármely vasuti állomáshoz szállítva nagyon olcsó árban.

Kézdi-Vásárhelytt kapható:

K. Csizsár József urnál.

HIRDETÉSEK

lapunk kiadóhivatalában jutányos árban
felvételnek.

Magyar királyi államvasutak.

Keleti vonal.

Menetrend.

Érvényes 1893. május hó 1-től.

PREDEAL—NAGY-VÁRAD.

Érvényes 1893. május hó 1-től.

A l l o m á s o k	Vegyes vonat	Sze- mély- vonat	Gyors- vonat	A l l o m á s o k	Vegyes vonat	Sze- mély- vonat	Gyors- vonat
Predeal (vendéglő)	(érk. ind.)			Medgyes	(ind. érk.)		
Brassó (vendéglő)	(érk. ind.)	regg. 4.2	este 7.43	Kis-Kapus (vendéglő, elágazás N.-Szeben felé)	(érk.)	regg. 10.09	éjjel 12.47
Botfalva	"	" 4.48	" 8.07		(ind.)	" 10.31	" 1.03
Földvár	"	" 5.07	" 8.23		(érk.)	" 10.47	" 1.18
Mogyorós	"	" 5.26	" 8.43	Tövis (vend., elágazás Arad felé)	(ind.)	d. u. 12.28	2.49
Ápáca	"	" 5.42	" 8.57	Nagy-Enyed	(érk.)	" 1.08	este 8.27
Kőpecz	"	" 6.02	" 9.16	Kocsárd (vendéglő, elágazás Maros-Vásárhely felé)	(ind.)	" 1.35	" 4.07
Ágostonfalva	"	" 6.09	" 9.22		(érk.)	" 2.21	" 4.40
Alsó-Rákos	"	" 6.26	" 9.38		(ind.)	" 2.31	" 4.52
Homoród	"	" 6.55	" 10.02	Gyéres (elágazás Torda felé)	(érk.)	" 3.08	" 5.20
Kacsa	"	" 7.12	" 10.15		(ind.)	" 3.18	" 5.26
Bene	"	" 7.32	" 10.36	Kolozsvár (vendéglő)	(érk.)	" 5.14	regg. 6.52
Erked	"	" 7.52	" 10.51		(ind.)	este 6.08	" 7.40
Héjasfalva (elág. Udvarhely felé)	"	" 8.23	" 11.16	Nagy-Váradi (vendéglő)	(érk.)	" 10.44	" 11.51
Segesvár (vendéglő)	(érk. ind.)	" 8.46	" 11.27		(ind.)	" 11.04	d. u. 12.09
		" 8.53	" 11.32	Budapest	(érk.)	regg. 6.35	este 8.40
							regg. 7.25

Brassóból Bukarest felé a személyvonat indul d. u. 12.20 perczkor; gyorsvonat délután 2 óra 19 és reggel 5 15 perczkor.

Brassó — kézdivásárhelyi vasut.

Kézdi-Vásárhely	indul reggel 5.00	d. e. 9.38	d. u. 2.33	Brassó	indul reggel 5.46	regg. 8.50	d. u. 3.10
Imecsfalva	" " 5.13	" 9.55	" 2.50	Szász-Hermány	" " 6.01	" 9.09	" 3.29
Páva Zabola	" " 5.26	" 10.12	" 3.07	Prágszár	" " 6.19	" 9.31	" 3.53
Kovácsna	" " 5.46	" 10.34	" 3.39	Kökös	" " 6.30	" 9.44	" 4.06
Barátos	" " 6.03	" 10.59	" 4.04	Uzon	" " 6.41	" 9.57	" 4.23
Nagy-Borosnyó	" " 6.15	" 11.17	" 4.19	Kilyén	" " 6.53	" 10.12	" 4.38
Eresztevény	" " 6.32	" 11.35	" 4.37	Sepsi-Szentgyörgy	" " 7.11	" 10.32	" 5.03
Sepsi-Szentgyörgy	" " 7.02	d. u. 12.10	" 5.17	Eresztevény	" " 7.33	" 11.59	" 5.31
Kilyén	" " 7.10	" 12.20	" 5.27	Nagy-Borosnyó	" " 7.50	" 11.17	" 5.53
Uzon	" " 7.23	" 12.36	" 5.43	Barátos	" " 8.11	" 11.41	" 6.22
Kökös	" " 7.33	" 12.49	" 5.56	Kovácsna	" " 8.31	" 12.08	" 6.40
Prágszár	" " 7.48	" 1.11	" 6.18	Páva-Zabola	" " 8.42	" 12.21	" 6.53
Szász-Hermány	" " 8.01	" 1.31	" 6.38	Imecsfalva	" " 8.54	" 12.36	" 7.08
Brassó	érk. délelőtt 8.18	" 1.49	este 6.56	Kézdi-Vásárhely	érk. reggel 9.08	" 12.54	este 7.26

Nyomatott Szabó Albertnél K.-Vá. ... hely.